

LINGO

j ę z y k i n i e o b c e

REPETYTORIUM

ANGIELSK

**Tryby
warunkowe**

**PRZYGOTOWANIE
DO EGZAMINÓW
MATURA
FCE
CAE**

- **Najważniejsze konstrukcje**
 - **Przykłady użycia i praktyczne wskazówki**
- **Ćwiczenia i testy z kluczem**

Anna Treger

Repetytorium

ANGIELSKI

Tryby warunkowe

**Konsultacja językowa:
Alisa Mitchel Masiejczyk**

LINGO
języki nieobce

[Kup książkę](#)

Redaktor serii: **Marek Jannasz**

Redakcja i korekta: **Paweł Pokora, Anna Laskowska**

Projekt okładki serii: **Marcin Rojek, 2arts.com**

Projekt makiety i opracowanie graficzne: **Studio 27, biuro@studio27.pl**

Zdjęcie na okładce: © **Savvapanf Photo / Fotolia.com**

LINGO
języki nieobce

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp.j., Warszawa 2015

www.jezykinieobce.pl

ISBN: 978-83-7892-327-5

ISBN wydania elektronicznego: 978-83-7892-337-4

Skład i łamanie: **Studio 27**

[Kup książkę](#)

Spis treści

Wstęp	4
Sprawdź się	7
Wprowadzenie	11
1. Zdania warunkowe I typu	13
2. Zdania warunkowe II typu	21
3. Zdania warunkowe III typu	27
4. Dodatkowe uwagi o właściwościach zdań warunkowych	33
5. Inwersja w zdaniach warunkowych	36
6. Zdania warunkowe mieszane	42
7. Zdania warunkowe w mowie zależnej	46
8. Powtórzenie i ugruntowanie wiadomości – ćwiczenia	51
9. O zdaniach warunkowych w pigułce	76
Key	81

Wstęp

Dla osób uczących się języka angielskiego ważne jest, aby szybko i sprawnie opanować bardziej skomplikowane konstrukcje składniowe – dzięki temu możliwa staje się swobodna komunikacja w tym języku. Nie jest to wcale takie trudne. Aby się o tym przekonać, sięgnij po repetytorium Lingo „**Angielski. Tryby warunkowe**”.

Książka jest skierowana do uczniów, maturzystów, studentów, osób przygotowujących się do egzaminów językowych, a także wszystkich, którzy chcą uporządkować i poszerzyć swoją wiedzę o trybach warunkowych, będących jedną z ważniejszych konstrukcji składniowych angielszczyzny. Uwzględnia materiał wymagany na **maturze** oraz egzaminach takich jak **First Certificate in English** czy **Certificate in Advanced English**.

Opłaca się poświęcić nieco trudu nauce gramatyki – bez wątpienia zaowocuje to wyraźnym pogłębieniem biernej i czynnej znajomości angielskiego. Język to przebogate medium umożliwiające komunikację pomiędzy ludźmi. W trakcie jego rozwoju obok imponującego zasobu słownictwa ukształtowało się wiele konstrukcji gramatycznych pozwalających na sprawne przekazywanie informacji. W niniejszej publikacji proponujemy dokładniejsze zaznajomienie się z trybami warunkowymi – obszarem tematycznym gramatyki angielskiej, który często nastęrcza wiele problemów uczącym się języka angielskiego.

Podręcznik składa się z krótkiego wprowadzenia, rozdziałów tematycznych oraz klucza do ćwiczeń pozwalającego sprawdzić poprawność odpowiedzi. Rozpoczyna go krótki **test sprawdzający**, który pozwoli Ci zorientować się, jakim zagadnieniom musisz

poświęcić więcej uwagi. Rozdziały obejmują wstępną charakterystykę problematyki, której są poświęcone, część merytoryczną prezentującą odpowiednie **zasady gramatyczne** zilustrowaną starannie dobranymi **przykładami wraz z ich polskimi tłumaczeniami** oraz zestaw **ćwiczeń** pozwalający opanować i utrwalić omawiane zagadnienia. Dwa końcowe rozdziały książki to **dotatkowa porcja ćwiczeń** a także krótkie **podsumowanie** omawianych zagadnień w pigułce. Na końcu podręcznika znajdziesz **klucz** z rozwiązaniami wszystkich ćwiczeń – dzięki niemu łatwo skontrolujesz swoje odpowiedzi.

Angielskie tryby warunkowe nie będą miały teraz dla Ciebie tajemnic!

Z życzeniami sukcesów

Autorka

Sprawdź się

Wykonaj ćwiczenia na następujących trzech stronach i sprawdź swoją wiedzę. Pomogą Ci one ocenić, na czym należy się skoncentrować w nauce zagadnień przedstawionych w tej książce.

1. Wybierz prawidłową odpowiedź.

1. If I had been more careful, this _____
a) wouldn't have happened b) didn't happen c) won't happen

2. I _____ a lawyer, if I were you.
a) will consult b) would consult c) had consulted

3. But for the quick actions of the lifeguard, she _____
a) would drown b) had drowned c) would have drowned.

4. If you _____ a seat, Mr Olive will see you in a few minutes.
a) took b) will take c) would take

5. If I _____ a camera with me, I would have captured the moment.
a) had b) had had c) have had

6. When I _____ angry, I write songs.
a) will be b) am c) were

7. If you _____ speak up, you won't be heard.
a) won't b) wouldn't c) don't

8. If Chloe _____ her ankle, she would be playing in the quarter-finals tomorrow.
a) didn't sprain b) wouldn't have sprained c) hadn't sprained

9. If you _____ anything suspicious, contact me immediately.
a) saw b) will see c) should see

10. If Chris _____ such a good friend, he would support you, no matter what.
a) were b) had been c) would have been

11. He _____ on the podium, if he hadn't underestimated his rivals.
a) would have been b) will be c) had been

12. If she _____, tell her that I am at work.
a) phoned b) phones c) will phone

13. If she were nicer to me, I _____ her.
a) will help b) helped c) would help

14. You won't lose weight if you _____ on eating high-calorie food.
a) keep b) will keep c) would keep

15. If Tony _____ in a draught, he wouldn't be ill now.
a) didn't sit b) wouldn't sit c) hadn't sat

16. The electricity _____ cut off if they had paid the bill.
a) wouldn't have b) wouldn't have been c) had been
17. If I _____ in your shoes, I would probably never speak to him again.
a) am b) will c) were
18. If you _____ your bachelor's degree, apply for a graduate program.
a) will complete b) have completed c) completed
19. If Tess _____ more, she would be prettier.
a) smile b) would smile c) smiled
20. If Jerry were more assertive, he _____ more persuasive then.
a) would be b) had been c) would have been

2. Wybierz prawidłową odpowiedź.

1. Pack a windbreaker _____ it gets windy.
a) unless b) in case c) as long as
2. _____ you hurry, we will be late.
a) Unless b) On condition c) In case
3. You may return any item _____ you bring the receipt.
a) suppose b) unless c) as long as
4. _____ he proposed to you, what would you say?
a) On condition b) As long as c) Supposing
5. _____ his help, I wouldn't have completed my studies.
a) As long as b) But for c) Unless
6. Don't forget to set the alarm. _____ we may oversleep.
a) Provided b) In case c) Otherwise
7. Don't say 'no' _____ you will regret it.
a) or else b) unless c) providing
8. I will go out to lunch with you _____ I pay for myself.
a) unless b) provided that c) in case
9. Keep a first-aid kit in your car _____ you get injured.
a) otherwise b) or else c) in case
10. You won't get a job, _____ you are qualified.
a) on condition b) unless c) as long as

11. I will lend you the money _____ you pay it back in a week.
a) on condition that b) otherwise c) in case
12. Review the material, _____ you will forget it.
a) unless b) otherwise c) provided
13. _____ she is innocent, what do we do about that?
a) Suppose b) But for c) In case
14. She is my mother-in-law, _____ I wouldn't have invited her.
a) or else b) as long as c) but for that
15. You can reproduce my article _____ you give me credit for it.
a) unless b) or else c) as long as
3. Wybierz prawidłową odpowiedź.
1. What would you do if you _____ fired from your job?
a) were b) will be c) would be
2. If you _____ to work for us, send us your CV.
a) want b) will want c) would want
3. If I _____ you, I would have let it happen.
a) don't trust b) didn't trust c) hadn't trusted
4. If he _____ me nicely, I would think about it.
a) ask b) asked c) will ask
5. If you _____ anything unusual, call the police immediately.
a) saw b) see c) will see
6. If she _____ that, nobody would have suspected anything.
a) wouldn't say b) didn't say c) hadn't said
7. If they _____ to Canada, we wouldn't have lost touch.
a) hadn't moved b) didn't move c) wouldn't have moved
8. If you _____ your neighbours, I will cancel your lease.
a) will disturb b) disturb c) disturbed
9. If the walls _____ they would have interesting things to say.
a) talk b) could talk c) could have talked
10. If she _____ her mind, she would have been better off.
a) doesn't change b) didn't change c) hadn't changed

Wprowadzenie

■ Tryby warunkowe należą do konstrukcji dość trudnych dla Polaków. Np. w języku polskim właściwie nie zaznacza się (odkąd wyszło z powszechnego użycia wyrażenie typu „zrobiłbym był, zaprosiłbym był”) różnica między zdaniami warunkowymi drugiego i trzeciego typu, np.:

If she were taller, she would play basketball.

Gdyby była wyższa, grałaby w koszykówkę.

If she had been taller, she would have played basketball.

Gdyby była wyższa, grałaby w koszykówkę.

If I knew her address, I would visit her.

Gdybym znał jej adres, odwiedziłbym ją.

If I had known her address, I would have visited her.

Gdybym znał jej adres, odwiedziłbym ją.

Kłopoty mogą wynikać również z faktu, że w zdaniach warunkowych w języku angielskim występują inne konstrukcje gramatyczne i czasy niż w języku polskim, np.:

If he runs for President, he will need our support (czas teraźniejszy+czas przyszły).

Jeśli będzie ubiegać się o urząd prezydenta, będzie potrzebował naszego wsparcia.

(czas przyszły+czas przyszły).

If he ran for President, he could win (czas przeszły+tryb warunkowy).

Gdyby ubiegał się o urząd prezydenta, mógłby wygrać.

(tryb warunkowy+tryb warunkowy).

■ Zdania warunkowe składają się z dwóch zdań: zdania nadrzędnego i podrzędnego.

W zdaniu: “If he runs for President, he will need our support” – “If he runs for President” jest zdaniem podrzędnym, a “he will need our support” zdaniem nadrzędnym.

Struktura zdania warunkowego wygląda następująco:

If+warunek+rezultat

bądź

Rezultat+if+warunek

Kolejność występowania zdań nadrzędnych i podrzędnych jest dowolna. Rozróżniamy trzy główne typy zdań warunkowych.

Uwaga: Jeśli jako pierwsze w zdaniu warunkowym występuje zdanie nadrzędne, to zazwyczaj stawiamy po nim przecinek ("If I am happy, I smile a lot"). W przeciwnym wypadku (pierwsze jest zdanie podrzędne) przecinka nie stawia się ("I smile if I am happy").

■ Jako ćwiczenie mnemotechniczne przeczytaj i zapamiętaj poniższy limeryk.

Conditional limerick

*Of conditional tenses there are three,
the first is a real possibility
It's 'if' plus will,
for example: 'you'll be ill,
if you eat too much', you see.*

*Next comes the second conditional
Which is imaginary, unlikely, unreal,
It's 'If' plus past and 'would'
A sentence like this is good:
'If I were poor and hungry, I'd steal'*

*The third conditional comes last,
For an unreal situation in the past,
'If I'd had a car,
with a top speed of 200 miles an hour
I would've been out of there that fast!'*

1. Zdania warunkowe I typu

■ Forma podstawowa

Zdanie podrzędne
If + Present Simple

Zdanie nadrzędne
Future Simple

If she comes, I will tell her the truth.
Jeśli przyjdzie, powiem jej prawdę.

■ Możliwe wariacje w zdaniu nadrzędnym

Zdanie podrzędne
If + Present Simple

Zdanie nadrzędne
may/might + infinitive

If he comes, I might ask him to leave.
Jeśli on przyjdzie, to mogę poprosić go, żeby wyszedł.

Zdanie podrzędne
If + Present Simple

Zdanie nadrzędne
can/could + infinitive

If she comes, you can welcome her with a chocolate cake.
Jeśli przyjdzie, możesz ją powitać ciastem czekoladowym.

Zdanie podrzędne
If + Present Simple

Zdanie nadrzędne
must/should/ought to + infinitive

If he comes, you should show him around the house.
Jeśli przyjdzie, powinieneś go oprowadzić po domu.

Zdanie podrzędne
If + Present Simple

Zdanie nadrzędne
Present Simple

If they come, we have a walk in the garden.
Jeśli przychodzą, spacerujemy po ogrodzie.

Present Simple w zdaniu podrzędnym i nadrzędnym oznacza, że dana czynność lub sytuacja jest powszednia.

Zdanie podrzędne
If + Present Simple

Zdanie nadrzędne
imperative

If she comes, make her feel at home.
Jeśli przyjdzie, spraw, żeby poczuła się jak w domu.

■ **Możliwe wariacje w zdaniu podrzędnym**

Zdanie podrzędne

If + Present Continuous

Zdanie nadrzędne

Future Simple

If she is sleeping, I won't wake her up.

Jeśli śpi, nie będę jej budzić.

Zdanie podrzędne

If + Present Continuous

Zdanie nadrzędne

Imperative

If you are preparing lunch, look at the cookery book.

Jeśli przyrządzasz obiad, to zajrzyj do książki kucharskiej.

Zdanie podrzędne

If + Present Perfect

Zdanie nadrzędne

Future Simple

If she has come, I will see her.

Jeśli przyszła, to się z nią spotkam.

■ **Zastosowanie**

Rozróżniamy dwa rodzaje okresów warunkowych I typu

- 1) Zdania, które mówią o powtarzającym się stanie rzeczy, stałych prawdach (ten typ zdań nazywany jest niekiedy zerowym okresem warunkowym).

When I am hungry, I am grumpy.

Kiedy jestem głody, jestem zrzędlivy.

If you mix yellow and blue, you get green.

Jeśli wymieszasz żółty z niebieskim, otrzymasz zielony.

This soup tastes better if you use fresh herbs and spices.

Ta zupa lepiej smakuje, jeśli użyjesz świeżych ziół i przypraw.

When you touch a live wire, you get a shock.

Kiedy dotkniesz przewodu pod napięciem, porazi cię prąd.

When people drive carefully, there are fewer accidents.

Jeśli ludzie uważnie jeżdżą, jest mniej wypadków.

If she is stressed, she can't sleep.

Jeśli jest zestresowana, nie może zasnąć.

When you heat water to 100° C, it boils.

Jeśli podgrzejesz wodę do 100 stopni, zagotuje się.

When the sun rises, the day begins.
Jeśli słońce wschodzi, zaczyna się dzień.

When it snows, the roads are slippery.
Kiedy pada śnieg, drogi są śliskie.

2) Zdania, które mówią, że jakiś warunek jest możliwy do spełnienia w przyszłości.

If you arrive at midnight, the others will be sleeping.
Jeśli przyjedziesz o północy, inni będą spać.

If we take this road, we will get there in half an hour.
Jeśli pojedziemy tą drogą, dotrzemy tam w ciągu pół godziny.

If I fail the exam, I may lose my scholarship.
Jeśli obleję egzamin, mogę stracić stypendium.

If you see this man, contact the police immediately.
Jeśli zobaczycie tego mężczyznę, skontaktujcie się natychmiast z policją.

If you really want to be helpful, attend the meeting.
Jeśli naprawdę chcesz być pomocny, weź udział w spotkaniu.

If you find any mistakes in my posts, don't hesitate to tell me.
Jeśli znajdziesz jakiegokolwiek błędy, nie wahaj się powiedzieć mi.

I might go with you if I have my work done.
Mogę z tobą pójść, jeśli wykonam swoją pracę.

If you stand on your tiptoes, you will reach that book.
Jeśli staniesz na palcach, dosięgniesz tę książkę.

If he phones, hang up.
Jeśli zadzwoni, odłóż słuchawkę.

If it rains, the ceremony will be held indoors.
Jeśli będzie padać, ceremonia odbędzie się wewnątrz.

If you keep that window open, your parrot might fly out.
Jeśli to okno będzie otwarte, twoja papuga może odfrunąć.

If Becky joins our team, we will win the match.
Jeśli Becky dołączy do naszej drużyny, wygramy mecz.

If you stop taking this medicine, your infection may return.
Jeśli przestaniesz brać ten lek, twoja infekcja może wrócić.

You can listen to Radio 4 if you have Windows Media Player.

Możesz słuchać Radia 4, jeśli masz Windows Media Player.

If we get up early enough, we will be able to see the sunrise.

Jeśli wstaniesz wystarczająco wcześnie, będziesz mógł zobaczyć wschód słońca.

If you see a fire, sound the alarm.

Jeśli zobaczysz ogień, włącz alarm.

If you are looking for Sue, you will find her in the garden.

Jeśli szukasz Sue, znajdziesz ją w ogrodzie.

■ Obok spójnika **if** w zdaniu warunkowym pierwszego typu stosuje się również **when**. W odniesieniu do teraźniejszości użycie **if** sugeruje, że coś dzieje się stosunkowo rzadko, podczas gdy **when** sugeruje, że coś zdarza się systematycznie, np.:

When Beth is angry, I keep out of her way.

Kiedy Beth jest zła, nie wchodzę jej w drogę (Beth jest dość często zła).

If Beth is angry, I keep out of her way.

Jeśli Beth jest zła, nie wchodzę jej w drogę (Beth jest stosunkowo rzadko zła).

■ W odniesieniu do przyszłości **if** sugeruje, że nie jest wiadome, czy warunek zostanie spełniony czy też nie. **When** sugeruje, że coś raczej na pewno się wydarzy w pewnym momencie w przyszłości, np.:

If you come, I will show you the pictures of the Tatras.

Jeśli przyjdiesz, pokażę ci zdjęcia Tatr.

(jeśli chcesz zobaczyć te zdjęcia, to przyjdź do mnie).

When you come, I will show you the pictures of the Tatras.

Kiedy przyjdiesz, pokażę ci zdjęcia Tatr.

(pokażę ci zdjęcia wtedy, kiedy przyjdiesz do mnie przy okazji twojej wizyty u mnie).

Uwaga: Kiedy zdanie warunkowe zaczyna się od zdania podrzędnego, wówczas „then” może być postawione przed zdaniem nadrzędnym, np. *If it rains, then we will stay at home.*

■ W zdaniach warunkowych pierwszego typu możemy stosować **shall** zamiast **will**, ale tylko po pierwszej osobie w liczbie pojedynczej i mnogiej.

If it doesn't rain, we will/shall go for a walk.

Jeśli nie będzie padać, pójdziemy na spacer.

I will/shall help you if you let me.

Pomogę ci, jeśli mi pozwolisz.

Cwiczenia

1. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasowników podanych w nawiasach.

1. If I (be) attacked, I (defend) myself.
2. If he (be) bored, he (yawn).
3. If I (eat) strawberries, I (get) a rash.
4. If she (be) embarrassed, she (blush).
5. If I (sit) in a draught, I (catch) a cold.
6. If my hair (be) too long, I (have) it cut.
7. If I (be) sleepy, I (take) a nap.
8. If they (be) annoyed, they (grow) churlish.
9. If she (be) nervous, she (stammer).
10. If I (promise) something, I (keep) it.
11. If I (smile), my cheeks (dimple).
12. If my head (ache), I (take) an aspirin.
13. If I (be) sad, I (write) sad songs.
14. If my friends (come) over, I (entertain) them.
15. If he (be) angry, he (knit) his brows.

2. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasowników podanych w nawiasach.

1. If you (eat) carrots, your skin (turn) orange.
2. If you (sleep) less than five hours, you (have) little energy.
3. If you (be) self-employed, you (pay) your own tax.
4. If you (be) feverish, your body temperature (go) high.
5. If your car (be) stolen, (call) the police.
6. If you (drink) milk, you (get) calcium.
7. If you (take) out a loan, the bank (trust) you to pay off the loan.
8. If you (smoke), you (increase) your risk of heart disease.
9. If you (do) exercises, your body (burn) calories.
10. If you (meet) a lion, (stay) calm.
11. If you (be) hot, (turn) the thermostat down.
12. If you (smell) gas, (leave) the building immediately.
13. If you (give) your word, (keep) it.
14. If you (read) books, you (learn) new things.
15. If you (lie), your body language (give) you away.

3. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasowników podanych w nawiasach.

1. Don't complain if you (not go) to the polls.
2. What will you do if he (fire) you?
3. If she is late, I (not wait) for her longer than 15 minutes.
4. If you (not believe) me, just watch it.

5. If you cheat in the exam, you (get) expelled from the university.
6. If they offer me a full-time job, I (not hesitate) to take it.
7. If he (renew) his contract, then he will earn an annual salary of £125000.
8. Don't blame me, if we (lose).
9. If it (be) true that that he is lying, I will never speak to him.
10. If he (agree) to testify, we will offer him immunity.

4. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasowników podanych w nawiasach.

1. If you (train) hard, you (be) recognised.
2. If you (be) recognised, you (start) your career in a youth team.
3. If you (start) your career in a youth team, you (improve) your abilities.
4. If you (improve) your abilities, a large club (get) interested in you.
5. If a large club (get) interested in you, they (make) a good contract offer.
6. If they (make) a good contract offer, you (earn) a lot of money.
7. If you (earn) a lot of money, you (do) anything you want.

5. Poinformuj o skutkach niezdrowego jedzenia, układając zdania warunkowe, w których wykorzystasz poniższe wyrażenia.

Stop eating fast food

1. get fat
2. damage your health
3. change into larger jeans
4. become sluggish
5. suffer from indigestion
6. people make comments at you

6. Dopasuj do wyrażen z kolumny A odpowiednie zakończenia z kolumny B, dokonując niezbędnych uzupełnień.

A

1. anyone is interested
2. you can work under pressure
3. How do you save money
4. you want to keep this job
5. it is Monday
6. she comes round,
7. you plagiarise someone else's work
8. We will accept the invitation
9. you have any questions
10. I will take you to court

B

- a. there isn't much to save?
- b. you don't pay what you owe me.
- c. they invite us to talk.
- d. feel free to ask me.
- e. here is the link which explains it in depth.
- f. join our team.
- g. you will do as I tell you.
- h. I will persuade her to change her mind.
- i. then the museum is closed.
- j. you will be punished.

7. Ułóż zdania zgodnie z wzorem:

A: Will you transport your bikes in the car?

B: I will, if they fit inside.

I will transport my bikes in the car if they fit inside.

1) **A:** Will you come to my birthday party?

B: Yes, if I get better.

2) **A:** Are you going to study at Oxford?

B: It depends on whether I win a scholarship.

3) **A:** Are you going to lend her money?

B: Maybe, but she must promise that she will invest it wisely.

4) **A:** Are you going to sue him?

B: No, not if he apologises publicly for his comments.

5) **A:** What will you do if you don't pass the exam?

B: I will have to repeat the course, I think.

8. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasowników podanych w nawiasach.

1. If a black cat (cross) your path, you (have) bad luck.

2. If cows (lick) trees, you (can) expect rain.

3. If something (be) spilled, a drunken man soon (visit).

4. If you (blow) out all the candles on your birthday cake with the first puff, you (get) your wish.

5. If you (walk) under a ladder, you (have) bad luck.

6. If you (break) a mirror, seven years of bad luck (follow).

7. If your ears (itch) or burn, someone (talk) about you.

9. Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasowników podanych w nawiasach.

1. You (not get) this job if you don't apply for it.

2. They won't tell you if you (not ask).

3. I (not help) her if she doesn't open up to me.

4. He will never know how it feels if he (not try).

5. We (lose) if we don't do anything about it.

6. If you smile at people, they (smile) back.

7. I won't buy these shoes for you if you (not promise) to wear them more than once.

8. I will never talk to you again if you (not apologise) for what you have done.

9. You (not get) a place there at the weekend if you don't reserve it in advance.

10. It may take years to get an interesting role if you (not know) the right people.
11. I (not give) you a lift if you don't fasten the seat belt.
12. If you aren't assertive enough, people (treat) you as a doormat.
13. If you (want) to win the election, you must talk to people.
14. They (leave) us if we don't provoke them.
15. Your car (be) towed away if you park here.